

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Sprostredkovateľský orgán Operačného programu Ľudské zdroje
Panenská 21, 812 72 Bratislava

USMERNENIE SPROSTREDKOVATEĽSKÉHO ORGÁNU Č. 11

Verzia č. 5.0

Programové obdobie 2014 – 2020

Vec:	Osobitné ustanovenie k poskytovaniu dodatočného príspevku zazmluvnených projektov v zmysle zachovania plynulosti čerpania finančných prostriedkov
Určené pre:	Prijímateľov nenávratného finančného príspevku z prioritnej osi 6, Operačného programu Ľudské zdroje v rámci výziev OPLZ-PO6-SC612-2016-1a OPLZ-PO6-SC612-2016-1b OPLZ-PO6-SC612-2018-1 OPLZ-PO6-SC612-2019-2 OPLZ-PO5a6-2020-1
Vydáva:	Ministerstvo vnútra SR ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Ľudské zdroje pre prioritnú os 6 (ďalej ako „SO“)
Záväznosť:	Usmernenie má záväzný charakter
Dátum vydania:	18. 07. 2023
Dátum účinnosti:	25. 07. 2023
Schválil:	JUDr. Adela Danišková, generálna riaditeľka, sekcia európskych programov

1. Úvod

Cieľom usmernenia je v nadväznosti na novelizáciu zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) usmerniť prijímateľov nenávratného finančného príspevku vo veci poskytnutia **dodatočného príspevku k zazmluvneným projektom výziev OPLZ-PO6-SC612-2016-1a; OPLZ-PO6-SC612-2016-1b; OPLZ-PO6-SC612-2018-1; OPLZ-PO6-SC612-2019-2; OPLZ-PO5a6-2020-1** – týkajúcich sa oblastí zameraných na výstavbu a rekonštrukciu MŠ (ďalej len „**projekty na materské školy**“) s cieľom zabezpečiť plynulosť čerpania finančných prostriedkov a podporiť projekty napĺňajúce ciele Prioritnej osi 6 Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „PO6 OPLZ“).

2. Právny základ

Pandémia COVID-19 a prebiehajúci vojnový konflikt na Ukrajine majú významný vplyv na navýšovanie cien tovarov a materiálu. Novelou zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) boli doplnené osobitné ustanovenia k poskytovaniu dodatočného príspevku zazmluvnených projektov v snahe zachovať plynulosť čerpania finančných prostriedkov a podporu projektov podporujúcich ciele operačných programov.

Prijatím mechanizmu poskytnutia dodatočného príspevku sa vytvára možnosť reakcie na zvýšenie vstupov vo vzťahu k výdavkom projektov, ktoré by inak nebolo možné zrealizovať v schválenom rozsahu, t. j. nebolo by možné dosiahnuť ciele, ktoré boli projektom pridelené pri ich schválení a ktoré sú vyjadrené v uzavretej Zmluve o poskytnutí NFP. K poskytnutiu dodatočného príspevku dochádza v etape realizácie projektu, preto sa vždy viaže na existujúci projekt, ktorý sa realizuje podľa Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj ako „NFP“) a je komplementárny (doplňujúci) k už zazmluvnenému nenávratnému finančnému príspevku.

Podmienky uplatnenia dodatočného príspevku vyplývajú:

- zákon č. 198/2022 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z § 3 ods. 1 písm. a) 2 a § 25a Osobitné ustanovenia k poskytnutiu dodatočného príspevku,
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020,
- Usmernenie Ministerstva financií SR č. 1/2022-U k finančnému riadeniu mechanizmu poskytnutia dodatočného príspevku,
- Usmernenie CKO č. 10 Postup pri vytváraní evidencií v súvislosti s čerpaním prostriedkov z OP Dodatočný príspevok 2014-2020 v systéme ITMS2014+
- Metodický výklad CKO č. 11 k zákonu č. 198/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o VO“),

- všeobecné metodické usmernenie Úradu pre verejné obstarávanie 6/2022 k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- všeobecné metodické usmernenie k zmenám zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania 10/2019 a,
- Metodický pokyn Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, pri výstavbe, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov – zmena zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas jej trvania.

Aby bolo možné poskytnúť dodatočný príspevok pre prijímateľa musia byť splnené zákonné požiadavky:

- a) SO disponuje finančnými prostriedkami** určenými na poskytnutie dodatočného príspevku,
- b) zvýšia sa celkové oprávnené výdavky projektu**, týkajúce sa hlavných aktivít projektu a bez úhrady ktorých by nebolo možné dosiahnuť ciele projektu podľa zmluvy,
- c) sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu¹.**

Finančné prostriedky členského štátu určené na dodatočný príspevok nepredstavujú nenávratný finančný príspevok alebo podmienené vratný finančný príspevok, dotáciu ani príslušné spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu k prostriedkom z rozpočtu EÚ, a preto nepodliehajú auditu zo strany orgánu auditu a auditu EK. Tieto finančné prostriedky sú prostriedkami EÚ a ide o prostriedky členského štátu, ktoré získal uplatnením čl. 25a ods. 1 a 1a nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

Použitie dodatočného príspevku je podmienené rozhodnutím SO o znížení celkovej alokácie PO6 OPLŽ na národnej úrovni o hodnotu vyčlenenú na dodatočný príspevok. Hodnota alokácie určenej na dodatočný príspevok je na základe uplatnenia čl. 25a ods. 1 a 1a všeobecného nariadenia v **celkovej výške 4 868 632**, z toho **za zdroj EÚ 4 138 337 €**.

3. Postup výberu výziev pre poskytnutie dodatočného príspevku

1. Určenie kritérií pre výber hodnotiacich kôl výziev, v rámci ktorých sa bude aplikovať dodatočný príspevok

SO stanovil na úrovni PO6 OPLŽ kritériá pre výber prioritných výziev, v ktorých bude môcť uplatniť dodatočný príspevok pre už zazmluvnené projekty nasledovne:

- a) Prognóza nenaplnenia cieľových hodnôt programových merateľných ukazovateľov, ktoré majú byť dosiahnuté prostredníctvom realizácie projektov PO6,
- b) Uzávierka výzvy bola do 30.6.2021²,
- c) Priemerná hodnota celkových oprávnených výdavkov projektu (pomer zazmluvnenej hodnoty projektu a počtu zazmluvnených projektov k 5.8.2022) v rámci výzvy je viac ako 280 tis.€

Kritériá pre poskytnutie dodatočného príspevku boli určené z dôvodu obmedzenej výšky alokácie prostriedkov v rámci PO 6 OPLŽ na podporu kompenzácie nárastu cien **stavebného diela**.

¹ Napríklad § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 343/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

² Netýka sa projektov výzvy OPLZ-PO5a6-2020-1

Na základe zohľadnenia vybraných kritérií sa dodatočný príspevok bude vzťahovať len na projekty implementované v rámci výziev definovaných v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

P. č.	Výzva	Zameranie
1.	OPLZ-PO6-SC612-2016-1a	Výzvy zamerané na výstavbu a rekonštrukciu MŠ
2.	OPLZ-PO6-SC612-2016-1b	
3.	OPLZ-PO6-SC612-2018-1	
4.	OPLZ-PO6-SC612-2019-2	
5.	OPLZ-PO5a6-2020-1	Komplexná výzva – postup sa týka oblastí zameraných na výstavbu a rekonštrukciu MŠ

2. Posúdenie projektov, na ktoré sa bude aplikovať dodatočný príspevok

1. Dodatočný príspevok možno poskytnúť iba vo vzťahu k tým projektom, u ktorých v čase poskytnutia dodatočného príspevku **neexistujú pochybnosti o tom, že dosiahnu cieľ**, pre ktorý boli schválené, zrealizujú sa riadne a nevykazujú žiadne známky fyzickej alebo funkčnej zmeny alebo inej okolnosti, ktoré by bránili v dosiahnutí cieľa projektu podľa zmluvy (v rámci zmenového konania bude posudzované napr. či má prijímateľ vyhlásené/schválené verejné obstarávanie, začaté/ukončené stavebné práce, či nie je na projekte začaté trestné stíhanie, zaevidovaná nezrovnalosť a pod.).
2. Poskytnutý dodatočný príspevok umožňuje zrealizovať projekt v schválenom rozsahu a **dosiahnuť ciele projektu** tak, ako boli tieto definované v zmluve aj pri zvýšení vstupov vo vzťahu k výdavkom projektu. Dodatočným príspevkom je možné vykryť iba finančný nárast výšky vecne oprávneného výdavku a nie je možné rozširovať rozsah výdavkov podľa zmluvy ani dopĺňať nové aktivity nad rámec zmluvy.
3. Dodatočný príspevok sa musí **vzťahovať na nárast výšky výdavkov na stavebné dielo** tak, ako sú uvedené v prílohe č. 2 existujúcej Zmluvy o poskytnutí NFP (predmet podpory) a nesmie pokrývať podporné aktivity projektu. Poskytnutie dodatočného príspevku sa musí riadiť princípmi hospodárneho, efektívneho, účinného a účelného nakladania s verejnými prostriedkami.
4. Konečná výška poskytnutého dodatočného príspevku musí **zohľadňovať vykonané úspory na jednotlivých položkách existujúceho rozpočtu projektu**, prípadné úpravy (prehodnotenie) rozpočtu projektu z hľadiska efektívnosti a účelnosti a musí na princípe hospodárnosti pokrývať skutočné zvýšenie výdavkov projektu, zohľadňujúc vstupy od dodávateľov projektu, zmenu všeobecne záväzných právnych predpisov a iné objektívne existujúce skutočnosti.
5. Dodatočný príspevok sa poskytuje **v rovnakom pomere ako nenávratný finančný príspevok**, tzn. prijímateľ je povinný zabezpečiť vlastné zdroje k dodatočnému príspevku v pomere určenom v existujúcej Zmluve o NFP. Pri vysporiadaní finančných vzťahov sa dodatočný príspevok vracia rovnakým spôsobom ako nenávratný finančný príspevok.
6. **Dodatočný príspevok je možné poskytnúť na projekt, ak zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom v projekte, ktorá je výsledkom verejného obstarávania/obstarávania v zmysle Zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „dohoda zmluvných strán“).** Takáto dohoda môže predstavovať splnenie predpokladu uvedeného v § 25a ods. 1 písm. b) zákona o príspevku z EŠIF týkajúceho sa zvýšenia celkových oprávnených výdavkov projektu od nadobudnutia účinnosti takejto zmeny zmluvy.

7. Dodatočný príspevok je možné poskytnúť aj v prípade projektu, ak zvýšená suma plnenia vyplýva zo Zmluvy o dielo, ktorá je výsledkom nového verejného obstarávania v prípade, ak pôvodná Zmluva o dielo, na základe ktorej došlo k začatiu stavebných prác, bola ukončená z dôvodu, že nebolo stavebné dielo možné dokončiť za dohodnutých zmluvných podmienok.
8. Dodatočný príspevok je možné poskytnúť aj v prípade projektu, ak **zvýšená suma plnenia vyplýva z účinnej Zmluvy o dielo**, ktorej hodnota je nad rámec oprávnených výdavkov na realizáciu stavebného diela (výdavkov na stavbu) schválených v Zmluve o NFP. Dodatočný príspevok sa v tomto prípade vzťahuje na navýšenie oprávnených výdavkov na stavebné dielo oproti výdavkom na realizáciu stavebného diela (výdavkov na stavbu) schválených v Zmluve o NFP, maximálne do výšky uvedenej v Zmluve o dielo. Prijímateľ v rámci žiadosti o zmenu musí riadne zdôvodniť nevyhnutnosť poskytnutia dodatočného príspevku, bez poskytnutia ktorého by nebolo možné dosiahnuť ciele projektu.

3. Podporené projekty musia spĺňať taktiež nasledujúce podmienky

1. Navýšenie rozpočtu projektu sa môže týkať iba položiek stavebného diela. Do rozmedzia navýšenia nesmú byť zahrnuté aktivity na podporné činnosti, ani doplnené nové aktivity nad rámec príslušnej Zmluvy o poskytnutí NFP.
2. SO v prípade projektov, pri ktorých zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom stanovuje oprávnený **limit navýšenia ceny stavebného diela nie viac ako 50 % (vrátane)** oproti hodnote stavebného diela, ktorá je výsledkom verejného obstarávania v zmysle zákona o VO, na základe ktorého došlo k uzavretiu Zmluvy o dielo a začatiu realizácie stavebného diela. Oprávnený limit nastavuje SO, ktorý bude limitovať výšku oprávnených výdavkov na stavebné dielo projektu na základe schválenej Žiadosti o zmenu, nie limit pre navýšenie ceny stavebného diela v zmysle zákona o VO.
3. **Aplikovanie dodatočného príspevku** v prípade projektov, pri ktorých zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom **je možné len na položky stavebného diela, ktoré neboli vyfakturované**. Prijímateľ prostredníctvom vyjadrenia stavebného dozoru potvrdí, že položky stavebného diela, na ktoré sa vzťahuje dohoda zmluvných strán, neboli do doby účinnosti dohody zmluvných strán vyfakturované.
4. V prípade projektu, kde zvýšená suma plnenia vyplýva z účinnej Zmluvy o dielo, ktorej hodnota je nad rámec výdavkov na realizáciu stavebného diela (výdavkov na stavbu) schválených v Zmluve o NFP, sa aplikovanie dodatočného príspevku vzťahuje na **všetky položky stavebného diela (vyfakturované aj nevyfakturované)**. Dodatočný príspevok nie je možné aplikovať na položky, alebo ich časť, už preplatené poskytovateľom. Zároveň musí platiť, že stavebné dielo nebolo ukončené (t.j. neprebehlo odovzdanie stavby) alebo nebola zaplatená posledná faktúra za stavebné dielo vzťahujúca sa na oprávnené výdavky v rámci projektu (nie na práce naviac). **Zmluva o dielo musí byť účinná najskôr 1.4.2021**. Prijímateľ v rámci implementácie využije v maximálnej možnej miere celý poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške schváleného právoplatného vydaného Rozhodnutia o schválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok, a to aj so započítaním vysporiadania nezrovnalostí súvisiacich s projektom. Výška poskytnutého dodatočného príspevku musí zohľadniť úspory na jednotlivých položkách existujúceho rozpočtu projektu. Prijímateľ musí zmenou zmluvy o poskytnutí NFP požiadať o úpravu rozpočtu, aby bolo možné zazmluvnenú hodnotu projektu maximálne vyčerpať mimo dodatočného príspevku.
5. Prijímateľ predloží Žiadosť o povolenie vykonania zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP formou poskytnutia dodatočného príspevku (ďalej len „žiadost' o zmenu“). Poskytnutie dodatočného príspevku musí v plnej miere rešpektovať osobitné predpisy, najmä konkrétne obmedzenia a podmienky týkajúce sa možnosti

zmeny zmluvy o dodávateľsko – odberateľských vzťahoch vo vzťahu k zvýšeniu ceny diela, ceny plnenia a podobne vyplývajúce zo zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj dodržanie ostatných zákonov a usmernení (napr. Všeobecné metodické usmernenie Úradu pre verejné obstarávanie k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) zákona c. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 16. 5. 2022), ak relevantné.

6. SO dodatočný príspevok poskytne iba vo vzťahu k tým projektom, u ktorých v čase poskytnutia dodatočného príspevku neexistujú pochybnosti o tom, že dosiahnu cieľ, pre ktorý boli schválené, realizujú sa riadne a nevykazujú žiadne známky fyzickej alebo funkčnej zmeny alebo inej okolnosti, ktoré by bránili v dosiahnutí cieľa projektu podľa zmluvy.

4. Postup prípravy zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP k poskytnutiu dodatočného príspevku

1. Prijímateľ predloží na SO Žiadosť o zmenu (Príloha č. 2 Usmernenia). V prípade, ak žiadateľ nemá zohľadnené úspory na jednotlivých položkách rozpočtu projektu, súčasťou Žiadosti o zmenu musí byť aj úpravu rozpočtu, aby bolo možné zazmluvnenú hodnotu projektu maximálne vyčerpať mimo dodatočného príspevku.
2. Prijímateľ je povinný predložiť žiadosť o zmenu do 15.12.2022 (platí pre projekty, pri ktorých zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom.
3. V prípade projektov, kde *zvýšená suma plnenia vyplýva z účinnej Zmluvy o dielo*, ktorej hodnota je nad rámec výdavkov na realizáciu stavebného diela (výdavkov na stavbu) schválených v Zmluve o NFP, je prijímateľ povinný **žiadosť o zmenu predložiť do 31.08.2023**. Súčasťou žiadosti o zmenu v prípade projektov, kde zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom je:
 - a) dokumentácia so zdôvodnením nárastu dodávateľských cien (zdôvodnenie nárastu cien/rozpočet musí byť vypracované/ný odborne spôsobilou osobou, t.j. projektantom/znalcom a môže vychádzať z Metodického pokynu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022.),

- b) dohoda zmluvných strán, ktorá zohľadňuje zvýšenú cenu plnenia oproti hodnote stavebného diela schváleného v žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“) resp. stavebného diela, ktoré je predmetom zmluvy o dielo v znení neskorších dodatkov.

Upozornenie:

Zvýšená cena plnenia musí zohľadňovať:

- A. vývoj cien stavebných prác a materiálov od podania cenovej ponuky v rámci procesu verejného obstarávania, ktorého výsledkom bola zmluva o dielo týkajúca sa realizovaného projektu,
- B. hodnotu položky v ponuke vo vzťahu k reálnej cene danej položky v čase ponuky

príklad: reálna hodnota položky v čase podania ponuky v procese VO bola 100, dodávateľ vo svojej ponuke v rámci procesu VO navrhol položku dodať v hodnote 80, aktuálna hodnota položky je 130. V prípade novej dohody zmluvných strán je potrebné zohľadniť pomer ponuky a reálnej ceny v čase ponuky t.j. $80/100 = 80\%$. Tento pomer je potrebné použiť aj pre položky, pri ktorých došlo k dohode zmluvných strán týkajúcej sa zvýšenia ich ceny t.j. $130 * 80\% = 104$, čo je hodnota, ktorú si dodávateľ môže nárokovať v rámci dohody zmluvných strán.

V zmysle bodu A je zároveň potrebné zohľadniť vývoj cien stavebného materiálu a prác od podania cenovej ponuky

Prijímateľ uvedie spôsob výpočtu položiek v rámci zdôvodnenia nárastu ceny (ak nie je súčasťou inej prílohy).

- c) rozpočet projektu, ktorý bude obsahovať všetky položky, ktorých sa navýšenie cien týka, tak aby jednotlivé položky rozpočtu obsahovali pôvodné ceny položiek, nové ceny položiek, vypočítanú hodnotu rozdielu v € a v % a zdôvodnenie nárastu ceny (ak nie je súčasťou inej prílohy).
- d) vyjadrenia stavebného dozoru, že položky stavebného diela, na ktoré sa vzťahuje dohoda zmluvných strán, neboli do doby účinnosti dohody zmluvných strán vyfakturované.
4. V prípade projektov, kde *zvýšená suma plnenia vyplýva z účinnej Zmluvy o dielo*, ktorej hodnota je nad rámec výdavkov na realizáciu stavebného diela (výdavkov na stavbu) schválených v Zmluve o NFP predloží prijímateľ formulár žiadosti o zmenu, ktorý bude obsahovať riadne zdôvodnenie nevyhnutnosti poskytnutia dodatočného príspevku, bez poskytnutia ktorého by nebolo možné dosiahnuť ciele projektu.

Prijímateľ zároveň predloží rozpočet stavby, kde uvedie:

- pôvodnú hodnotu položky schválenej v rámci ŽoNFP (v prípade, ak bola niektorá položka zmenená v rámci zmenového konania bez vplyvu na oprávnenosť, t.j. ostáva neoprávnená, tak v rozpočte uvádza nahradenú položku, alebo súbor položiek, v znení dodatku k zmluve o dielo),
- novú hodnotu položky schválenú podľa Zmluvy o dielo bez dodatkov, ktoré sa týkajú navýšenia cien rozpočtových položiek,
- rozdiel hodnoty položky podľa Zmluvy o dielo oproti schválenej hodnote v ŽoNFP (aj navýšenie aj zníženie hodnoty) a
- identifikáciu položiek, ktorých navýšenie bude tvoriť sumu žiadanú v rámci ŽoNFP na dodatočný príspevok. Hodnota navýšenia (stĺpec 5 v príklade nižšie) zároveň predstavuje hodnotu, o ktorú je navýšená hodnota stavby oproti hodnote stavby schválenej v ŽoNFP (stĺpec 4)

V prípade prijímateľov, ktorí majú schválený navýšený dodatočný príspevok na základe žiadosti o zmenu zmluvy – dodatočný príspevok (vychádzajúcej z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia) je potrebné predložený rozpočet stavby doplniť o stĺpec, kde bude vyčíslená hodnota navýšenia na základe dohody zmluvných strán (dodatok medzi zhotoviteľom a objednávatelom) so zohľadnením prípadného krátenia zo strany poskytovateľa.

Príklad v prípade prijímateľov, ktorí nemajú schválený dodatočný príspevok (bez dodatočného stĺpca s navýšením položiek podľa dodatku k zmluve o dielo):

1	2	3	4	5
Položka rozpočtu stavby	Suma podľa ŽoNFP	suma zo zmluvy o dielo	rozdiel	navýšenie vstupujúce do dodatočného príspevku (SUR+)
A	50	40	-10	
B	100	120	20	0
C	150	140	-10	
D	200	220	20	20
E	250	250	0	
F	300	330	30	30
	1050	1100	50	50

Suma oprávnených výdavkov na stavbu podľa rozpočtu zo schválenej ŽoNFP, ktorá je zároveň uvedená v Zmluve o NFP (výdavok v rámci skupiny 021 – Stavby, bez prípravnej a projektovej dokumentácie a stavebného dozoru) bola 1050.

Suma výdavkov stavebného diela v Zmluve o dielo je 1100.

Celkový rozdiel je 50. Jednotlivé položky majú rôzne rozdiely, pričom v rámci dodatočného príspevku môžu byť uplatnené len položky, ktoré majú vyššiu hodnotu v Zmluve o dielo oproti hodnote, v akej boli schválené.

Zároveň však celková suma žiadaného dodatočného príspevku môže byť maximálne vo výške rozdielu hodnoty výdavkov na stavbu v schválenej ŽoNFP (stĺpce 2) a hodnoty stavebného diela zo Zmluvy o dielo (stĺpec 3) po zohľadnení všetkých dodatkov, ktoré upravujú zoznam oprávnených položiek (napr. keď niektoré položky boli zo zmluvy o dielo vypustené a niektoré položky boli pridané a sú oprávnené).

Výška žiadaného dodatočného príspevku bude 50. Položka „B“, ktorej hodnota je vyššia oproti hodnote v ŽoNFP je započítaná s položkami „A“ a „C“, ktorých hodnoty sú nižšie oproti hodnote v ŽoNFP.

5. Dodatočný príspevok sa môže vzťahovať len na položky, ktoré boli schválené v rámci žiadosti o nenávratný finančný príspevok, alebo na základe zmeny projektu. Prijímateľ preto musí oddeliť položky, ktoré nie sú predmetom financovania na základe platnej zmluvy o poskytnutí NFP.
6. SO na základe predloženej Žiadosti o zmenu posúdi navrhované zmeny. Mechanizmus poskytnutia dodatočného príspevku SO uplatňuje výlučne v zmluvnom režime ako zmluvná strana, nie ako správny orgán, v dôsledku čoho sa neuplatňujú ustanovenia zákona o príspevku z EŠIF týkajúce sa konania o poskytnutí príspevku (s výnimkou § 16 ods. 5 až 7 zákona o príspevku z EŠIF).
7. Možnosť zmeny zmluvy o poskytnutí NFP, na základe predloženej žiadosti o zmenu zo strany prijímateľa, bude posudzovaná aj na základe „Metodického pokynu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 22/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, pri výstavbe, modernizácii a rekonštrukcii inžinierskych stavieb a budov –

zmena zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas jej trvania“ (ďalej len MP MDV SR“) <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27481/1>, ktorý definuje možnosti, ktoré nastali alebo môžu nastať, a ktoré vo výraznej miere ovplyvňujú dosiahnutie cieľov projektu tak, ako boli definované v zmluve o poskytnutí NFP. V prípade, ak sa nárast cien stavebných materiálov netýka položiek identifikovaných v MP MDV SR, je možné využiť iný spôsob preukázania a zdôvodnenia nárastu cien v zmysle zákona o VO (dokumentácia vypracovaná projektantom/znalcom), ak relevantné.

8. SO zabezpečí pri administratívnom procese posudzovania zmien, aby podmienky oprávnenosti pre dodatočný príspevok boli z hľadiska ich vecnej oprávnenosti zhodné s podmienkami oprávnenosti výdavkov pre nenávratný finančný príspevok, t.j. výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami OPLŽ na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu. SO zároveň v rámci zmenového konania posúdi, či sú splnené podmienky na poskytnutie podľa § 25a zákona o príspevku z EŠIF, vrátane toho, či by bez poskytnutia dodatočného príspevku nebolo možné dosiahnuť ciele projektu.
9. Každá platba musí byť doplnená zdrojmi prijímateľa v pomere schválenom na projekt, tzn. prostriedky na spolufinancovanie sa preplácajú v rámci projektu na dodatočný príspevok s rovnakou mierou spolufinancovania zo strany prijímateľa, ako je stanovené v existujúcej Zmluve o poskytnutí NFP.
10. Výsledkom procesu zmenovej komisie príslušného projektu je písomný Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP podľa prílohy č. 1 tohto usmernenia - Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP (poskytnutie dodatočného príspevku). Obsahom Dodatku k zmluve o poskytnutí NFP (poskytnutie dodatočného príspevku) (ďalej aj „Dodatok“) nie je plnohodnotné znenie návrhu Dodatku. Obsah tohto Dodatku sa sústreďí iba na vymedzenie minimálnych náležitostí samotnej zmeny Zmluvy o poskytnutí NFP.
11. V rámci dodatočného finančného príspevku je možné využiť financovanie systémom predfinancovania a refundácie.
12. Dodatočný finančný príspevok bude zo strany SO pre OPLŽ overený administratívnou finančnou kontrolou, ktorej predmetom bude súlad finančnej operácie alebo jej časti len s určenými skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, ktoré ustanovia osobitné predpisy. SO bude overovať hospodárnosť výdavkov na základe overovania zdôvodnenia prijímateľa využívajúc dostupné informácie a dokumentáciu k vývoju cien, prípadne cenové softvéry, ak relevantné.

5. Kontrola dodatkov k zmluve o dielo (platí pre projekty, kde zvýšená suma plnenia vyplýva z dohody zmluvných strán medzi prijímateľom a dodávateľom o zvýšení dohodnutej sumy plnenia poskytovaného dodávateľom)

Zákon č. 343/2015 Z.z. zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, umožňuje prijímateľovi zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu zmeniť počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak sú splnené zákonom stanovené podmienky. Lehota na výkon kontroly dodatkov k zmluve o dielo je uvedená v Jednotnej príručke pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania³.

³ Príručka je zverejnená na webovom sídle (<https://partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-dokumenty/>).

Uzatváranie dodatkov de minimis

V zmysle § 18 ods. 3 ZVO je možné zmeniť zmluvu počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak absolútna hodnota všetkých zmien je nižšia ako finančný limit nadlimitnej zákazky a zároveň je hodnota zmeny zmluvy, ktorej predmetom sú stavebné práce nižšia ako **15 % hodnoty pôvodnej zmluvy**.

Dodatkom de minimis sa nesmie meniť charakter pôvodnej zmluvy. Prijímateľ je povinný v prípade uskutočnenia zmeny de minimis:

- a) preukázať existenciu relevantných a objektívnych dôvodov pre jej uskutočnenie;
- b) riadne odôvodniť potrebu uzatvorenia dodatku podľa § 18 ods. 3 ZVO.

SO bude každý dodatok k zmluve o dielo vyhodnocovať **individuálne** vo väzbe na obsah konkrétnej zmluvy o dielo, ako aj ostatné okolnosti prípadu. Dôkazné bremeno preukazovania oprávnenosti danej zmeny zmluvy o dielo nesie prijímateľ.

SO odporúča pri uzatváraní dodatkov de minimis k zmluve o dielo postupovať v zmysle Všeobecného metodického usmernenia k zmenám zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania 10/2019.

Zmena zmluvy v dôsledku nepredvídateľných okolností podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO

V zmysle § 18 ods. 1 písm. c) ZVO je možné zmeniť zmluvu počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak **potreba zmeny vyplynula z okolností, ktoré prijímateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať a zmenou sa nemení charakter zmluvy**.

Ako vyplýva z § 18 ods. 1 písm. c) v spojení so Všeobecným metodickým usmernením Úradu pre verejné obstarávanie 6/2022 k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) ZVO, podmienky aplikácie zmeny zmluvy podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO sú nasledovné:

- a) potreba zmeny zmluvy vyplynula z **okolností, ktoré prijímateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať**;
- b) zmenou sa **nemení charakter zmluvy**;
- c) zmenou nemôže dôjsť k navýšeniu hodnoty *plnenia o viac ako 50 % hodnoty pôvodnej zmluvy*.

SO bude každý dodatok k zmluve o dielo podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO vyhodnocovať **individuálne** s ohľadom na skutkové okolnosti. Dôkazné bremeno preukazovania oprávnenosti danej zmeny a naplnenia zákonných podmienok zmeny zmluvy podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO znáša prijímateľ.

Riziká spojené so zmenami zmluvy podľa § 18 ZVO

V nadväznosti na znenie **Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, ktoré má SO uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania (príloha č. 1)⁴** a pravidiel nastavených **Rozhodnutím Európskej komisie zo dňa 14.05.2019 č. C(2019) 3452 - „Commission Decision laying down the guidelines for determining financial corrections to be made to expenditure financed by the Union for noncompliance with the applicable rules on public procurement“** SO upozorňuje, že v prípade, ak pri administratívnej finančnej kontrole zmeny zmluvy bude zistené, že neboli splnené podmienky vyplývajúce zo znenia § 18 ZVO a / alebo Jednotnej príručky pre žiadateľa/prijímateľa k procesu a kontrole verejného obstarávania, SO bude povinný udeliť finančnú opravu v zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, v zmysle porušenia č. 28 prílohy č. 1 vo výške **25 % z ceny pôvodnej zmluvy** a zároveň **25% z hodnoty dodatočných výdavkov vychádzajúcich zo zmien zmluvy**. A ak ide o prípady, keď zmenou zmluvy (dodatkom) došlo k navýšeniu hodnoty plnenia o viac ako 50 % z hodnoty pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy, bude SO povinný udeliť finančnú opravu v zmysle porušenia č. 28 prílohy č. 1 Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, vo výške **25 % z ceny zmluvy a 100 % hodnoty dodatočných výdavkov vychádzajúcich zo zmien zmluvy**.

⁴ Metodický pokyn CKO č. 5 je zverejnený na webovom sídle (<https://partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko-a-uv-sr/>).

SO bude povinné udeliť finančnú opravu aj v prípadoch ak z posúdenia hospodárnosti výdavkov nebude možné potvrdiť hospodárnosť rozpočtových položiek, ktoré sú zmenou zmluvy dotknuté.

6. Postup pri vytváraní evidencií v súvislosti s čerpaním prostriedkov v systéme ITMS2014+

V prípade schválenia žiadosti o zmenu je potrebné zabezpečenie evidencie čerpania prostriedkov v systéme ITMS2014+. Ide najmä o technický nástroj zabezpečenia čerpania dodatočného príspevku.

Výzva

Na základe účinného Usmernenia k poskytovaniu dodatočného príspevku zverejneného na webovom sídle Ministerstva vnútra SR bude v prostredí ITMS2014+ vytvorená výzva, pričom táto výzva bude mať charakter technického nástroja na predloženie ŽoNFP. Výzva bude vyhlásená v rámci nového Operačného programu s názvom Dodatočný príspevok 2014-2020 (ďalej len OP Dodatočný príspevok).

ŽoNFP

Podaním žiadosti o zmenu zároveň prijímateľ podáva aj žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) cez ITMS2014+. ŽoNFP sa podáva na novovytvorenú výzvu, ktorá bude mať charakter technického nástroja. V momente schválenia žiadosti o zmenu vytvorí SO z predloženej ŽoNFP projekt v OP Dodatočný príspevok.

Evidencia týkajúca sa nového OP je individuálna a bez dopadu na iné evidencie. ŽoNFP má rovnako technický charakter, t.j. nepodlieha odbornému hodnoteniu a obsahuje len podstatné parametre.

Projekt

Po schválení žiadosti o zmenu a schválení ŽoNFP SO vytvorí projekt viažuci sa k OP Dodatočný príspevok 2014 – 2020, ktorým preberie nastavenie zo ŽoNFP, pričom zo strany SO sa definuje bankový účet a intenzita.

Dodatok k zmluve o poskytnutí o NFP (poskytnutie dodatočného príspevku)

Po vytvorení projektu v systéme ITMS2014+ bude zo strany SO vypracovaný Dodatok, ktorý zohľadní schválenú žiadosť o zmenu. Súčasťou Dodatku budú osobitné prílohy týkajúce sa dodatočného príspevku.

Žiadosť o platbu (ďalej len „ŽoP“)

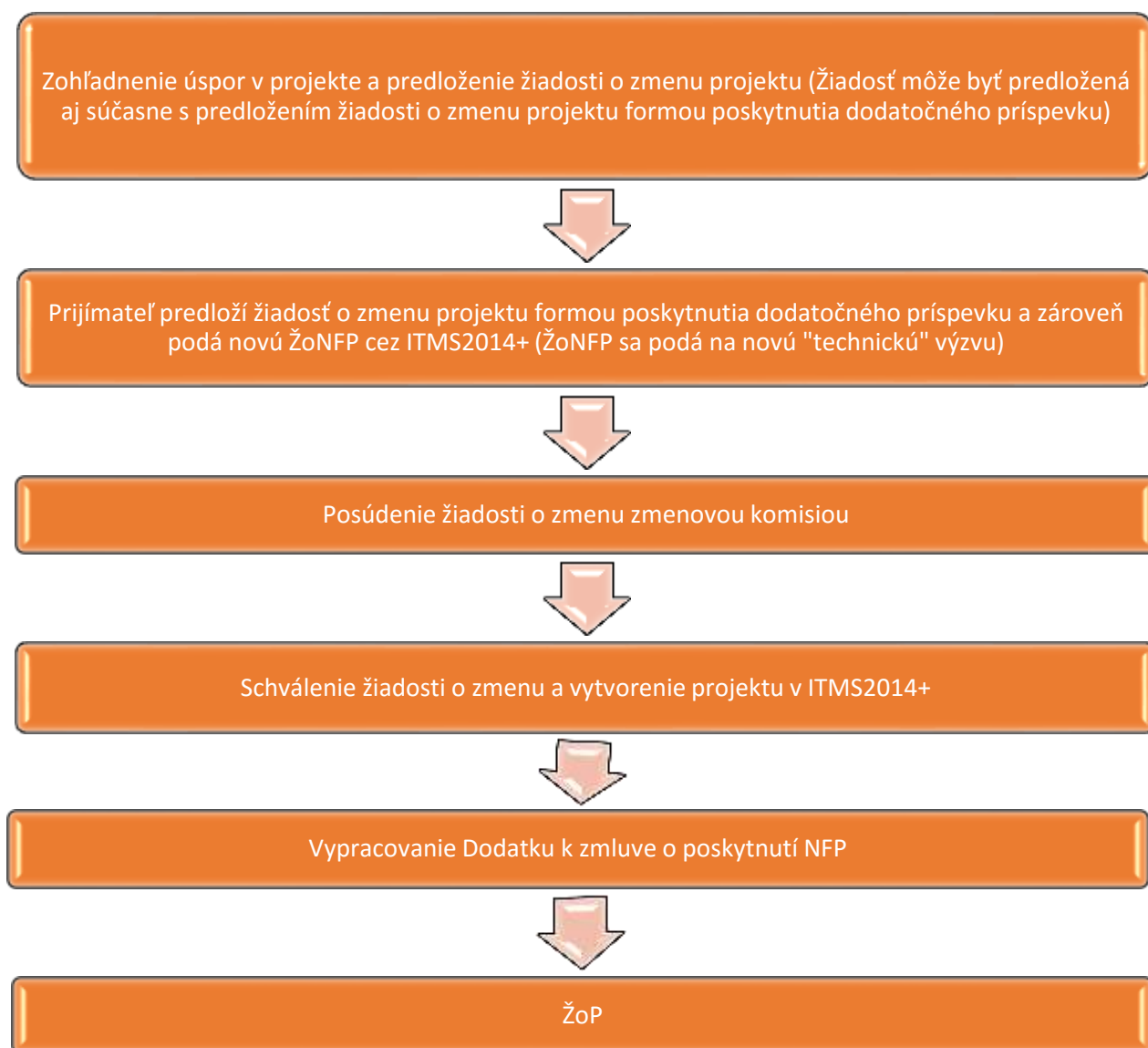
Prostriedky dodatočného príspevku sú prijímateľom poskytované systémom:

- predfinancovanie,
- refundácia.

Prijímateľ predkladá osobitnú ŽoP na dodatočný príspevok v súlade s pravidlami oprávnenosti výdavkov. Osobitná ŽoP na dodatočný príspevok bude obsahovať len hodnoty navýšenia položiek stavebného diela, t.j. súčet rozdielov medzi pôvodnými hodnotami položiek a novými hodnotami položiek. Prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sa preplácajú v rámci projektu na dodatočný príspevok v rovnakom pomere ako je stanovené v Zmluve o poskytnutí o NFP.

Projekt (časť bez dodatočného príspevku) môže byť posunutý do stavu „projekt riadne ukončený“ až po ukončení projektu na dodatočný príspevok.

Grafické zobrazenie jednotlivých krokov poskytnutia dodatočného príspevku v prípade ich schválenia

7. Prílohy

1. Vzor - Dodatok k zmluve o poskytnutí NFP (poskytnutie dodatočného príspevku) – ide o minimálne náležitosti písomného dodatku k zmluve o poskytnutí NFP vo vzťahu k poskytnutiu a používaniu dodatočného príspevku a s tým súvisiacim právam a povinnostiam poskytovateľa a prijímateľa.
2. Formulár žiadosti o zmenu projektu formou poskytnutia dodatočného príspevku
3. Vzor formuláru ŽoNFP